

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY NA LATA 2020-2022 W GMINIE
STRACHÓWKA**

WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny.

Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytam dziecka w rodzinie lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do zadań własnych gminy należy m.in. tworzenie 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania rodziny na lata 2020-2022 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jest strategicznym dokumentem Gminy Strachówka mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzicami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.

Koniec zatrudnienia ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

II. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE STRACHÓWKA

Gmina Strachówka jest gminą wiejską położoną w powiecie wołomińskim. Składa się z 22 sołectw. Według danych Urzędu Gminy w Strachówce w latach 2017-2019 liczba ludności ma tendencję malejącą. W roku 2017 gmina liczyła 2782 mieszkańców, 2018 – 2772 mieszkańców, 2019 – 2754 mieszkańców.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje w rodzinie wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Tabela nr 1

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK 2019
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	105
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	213
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego	9
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego 500+	259 (509 dzieci)
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia 300+	218
Liczba dzieci zamieszkujących w Strachówka 0 17 lat	504
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy	66

Z posiadanych informacji przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce wynika, że na koniec 2019 roku liczba mieszkańców Gminy Strachówka wynosiła 2 754, w tym kobiet 1 347, mężczyzn 1 407.

Przyczyny i nasilenie trudnych sytuacji życiowych rodzin, pokazuje tabela nr 2.

Tabela nr 2

W celu zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej i wzmocnieniu rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych zachodzi konieczność udzielania daleko idącego wsparcia tym rodzinom, w związku z tym został opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022. Umieszczenie dziecka w formach pieczy zastępczej ma być ostatecznością, po wykorzystaniu przez gminę wszystkich możliwych form wsparcia rodziny.

IV. CZAS REALIZACJI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2020 – 2022.

V. ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Programu są:

- 1) Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) Dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- 3) Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

VI. CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

VII. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:
 - a. wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
 - b. pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
 - c. konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

e) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym,

5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:

a) pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

6. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:

a) udział w ogólnopolskich kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie,

b) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin,

VIII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być: polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

IX. REALIZATOR PROGRAMU

Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce współpracujący z:

- Urzędem Gminy w Strachówce,
- Sądem Rejonowym w Wołominie,
- Kuratorami Sądowymi,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Strachówce,
- Zespołem Interdyscyplinarnym w Strachówce,
- Komisariatem Policji w Jadowie
- Placówkami Oświatowymi z terenu Gminy Strachówka,

	Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
Komisariat Policji w Jadowie	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie gminy Strachówka. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty. Przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży.
Placówki Oświatowe z terenu gminy	Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci (zajęcia terapii pedagogicznej, socjoterapeutycznej, realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. pomoc w odrabianiu lekcji).
Placówka służby zdrowia w Strachówce	Opieka i profilaktyka zdrowotna. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Tłuszczu –	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego.

Dla realizacji zadań zakłada się pomoc i wsparcie Asystenta Rodziny.

W pracy z rodziną ważna jest profilaktyka. Zakłada się zatem kluczową rolę asystenta rodziny, którego zadania będą polegały na:

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;

XI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany będzie na terenie Gminy Strachówce w latach 2020 – 2022, będzie na bieżąco prowadzona, pogłębiona diagnoza celem dostosowania działań do potrzeb rozwojowych rodzin dysfunkcyjnych.

Wskaźnikami realizacji programu będą:

- liczba i formy udzielonej pomocy,
- liczba osób udzielonego poradnictwa specjalistycznego,
- liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia,
- liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny.

XII. FINANSOWANIE PROGRAMU

- Środki własne gminy,
- Dotacja z budżetu państwa,
- Środki pozabudżetowe.

XIII. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strachówce. Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających potrzeb.

XIV. PODSUMOWANIE

Gmina Strachówka od kilku lat realizuje zadania wynikające z działań systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną. Jednak w obecnym kształcie wspieranie rodziny wymaga skoordynowanych i planowanych działań mających na celu przywrócenie zdolności do wypełniania tej funkcji. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie